

Висновки. Таким чином, застосування математичних моделей для оцінки витрат полягає в можливості прогнозування рівня витрат залежно від співвідношення факторів виробництва та застосування результатів прогнозу для прийняття управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Голов С. Ф. Управлінський облік [Підручник] / С. Ф. Голов. – [4-те вид.] – К.: Лібра, 2008. – 704 с.
2. Нападовська Л. В. Управлінський облік: [Підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / Л. В. Нападовська. – К.: Книга, 2004. – 544 с.
3. Лень В. С., Шовковий Ю. М. Застосування функції витрат у плануванні діяльності / В.С. Лень, Ю.М. Шовковий // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Збірник наукових праць. Серія: «Економічні науки». № 38. – 2009. – С. 133 – 139.
4. Савош Л.В., Павлюк Л.В. Можливості застосування математичних методів для управлінського обліку / Л.В. Савош, Л. В. Павлюк // Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 5 (20). – Ч. 2. – Луцьк, 2008. – С. 201 – 208.

Рецензент – д.е.н., професор Плаксієнко В.Я.

УДК: 338.53:633 (477)

**ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ЦІНОВОГО МОНІТОРИНГУ НА РИНКУ
ЗЕРНА УКРАЇНИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
АГРАРНОГО СЕКТОРУ**

Стасенко О.М., асистент

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Розглядається інформаційне забезпечення аграрного сектору в цілому та зернового ринку зокрема. Здійснено обґрунтування значення інформаційного забезпечення для ефективності виробництва аграрної продукції та запропоноване впровадження системи державного цінового моніторингу.

Considered information support of the agrarian sector in General and the grain market in particular. Held substantiation of the importance of information provision for the efficiency of production of agricultural products and the proposed introduction of the system of state price monitoring.

Постановка проблеми. Загальновідомо, що сільськогосподарським підприємствам при виробничій діяльності необхідний доступ до інформації, з наявності та цін на ресурси, про ринки збуту, експрес оцінка цін на продукцію, що виробляється та потребує до реалізації.

Підвищення ефективності аграрного сектору в цілому та зерновиробництва зокрема нерозривно пов'язане з вдосконаленням інформаційного обслуговування на всіх рівнях його управління. Прямим наслідком недостатнього інформаційного розвитку та його забезпечення є повільний розвиток аграрного виробництва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні аспекти формування системи інформаційного забезпечення аграрного сектору були розглянуті в працях Бородіної О.М, Клочан В.В., Климик Г.В., Саблука П.Т., Кропивка М.Ф. та інших, в яких розглядається суть та значення служб інформаційного забезпечення сільгоспвиробників інформацією.

Постановка завдання. Вивчення існуючого положення інформаційного забезпечення аграрного сектору зокрема та зернового виробництва в цілому, роз-

гляд варіантів покращення інформаційної інфраструктури на зерновому ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний етап розвитку сільського господарства відбувається в умовах зміни усієї системи народного господарства, при цьому особливої уваги потребує вирішення питання продовольчої безпеки України.

Підвищення ефективності та конкурентоспроможності аграрного сектора економіки в умовах його розвитку, нерозривно пов'язане з удосконаленням інформаційного забезпечення на всіх рівнях управління. У зв'язку з реконструкцією господарств виникає потреба у допомозі керівникам в наданні інформаційно-консультативних послуг щодо ефективності виробництва, інформації з приводу існуючої ситуації на ринку сільськогосподарської продукції [3].

Державне регулювання зернового ринку представляє собою складну взаємопов'язану систему правових, економічних, організаційних і адміністративних заходів направлених на створення такого економічного середовища, яке б дозволило ринку проявити свої потенційні можливості (рис. 1).

Рис. 1. Державне регулювання зернового ринку

Джерело: розроблено автором

Об'єктами державного регулювання є умови, процеси, окремі галузі, види продукції та ресурсів, споживачі зерна, підприємства виробничої та ринкової інфраструктури, відносини, що виникають у виробництві, на ринку.

Державні заходи з одного боку, повинні забезпечувати прибутковість, а з іншого – стимулювати підвищення ефективності праці. В умовах вільної конкуренції і монополізації галузей по виробництву засобів виробництва та

переробки, сільськогосподарські виробники не можуть самостійно забезпечувати високий рівень рентабельності виробництва зерна. Держава повинна збільшувати розмір дотацій, а не навпаки, як зараз відбувається – стрімке їх скорочення.

Інструментами державного регулювання виробництва та збуту зерна є цінова політика, що забезпечує високу ефективність виробництва незалежно від форми власності і господарювання; бюджетна підтримка, пільгове оподаткування та кредитування. Державне регулювання зернового ринку повинне передбачати ведення взаємозалежної системи цін, що дозволять суміжним галузям АПВ розвиватися пропорційно. Роль держави в ціновій політиці на зерно полягає в тому, щоб в умовах дії ринкових цін забезпечити виробникам зерна отримання гарантованого чистого прибутку.

При визначенні основних принципів реформування цінового механізму слід виходити з того, що найбільш адекватною для умов України є соціально – орієнтована змішана за соціально-економічною структурою модель ринкової економіки. З метою формування цінової політики і механізму цінового регулювання вважаємо, що доцільно організувати регулярний обмін ціновою інформацією шляхом створення системи цінового моніторингу і поширення інформації про рівень цін, попиту та пропозиції зерна. Ця система повинна буде забезпечувати нормативно-правове регулювання ціноутворення в АПВ. Нами також запропонована структурно-логічна схема системи цінового моніторингу зернового ринку (рис. 2).

Вважаємо правомірним, що інформація повинна розповсюджуватися від імені держави, і необхідно нести відповідальність за її об'єктивність. Будь-який суб'єкт ринку повинен мати вільний та безкоштовний доступ до цієї інформації.

Запропонована система державного цінового моніторингу, при її створенні, дасть можливість кожному сільськогосподарському підприємству доступ до інформації з приводу розміру ціни ринку зерна, їх зміну у часі, керівники підприємств зможуть планувати діяльність господарства, визначати стратегію розвитку. Формування інформаційного забезпечення зернового ринку України в цілому та сільськогосподарських підприємствах Харківської області дозволить врахувати можливості використання існуючих ресурсів та сучасної інфраструктури аграрного виробництва. Інформаційне забезпечення підприємств-виробників зерна дозволить досягти поставленої мети – від отримання максимального прибутку до завоювання ринку.

Організація інформаційного обслуговування учасників зернового ринку потребує рішення ряду проблем. Однією із них – є проблема визначення складу необхідної інформації. Без вирішення цього питання неможливо раціонально організувати взаємовідносини суб'єктів ринку. Інформацію, що обслуговує зерновий ринок, необхідно систематизувати у дві групи. Основна інформація представляє ту вихідну, без якої неможна здійснити купівлю-продаж зерна та зернопродуктів. Допоміжна інформація дозволяє вирішувати комплексні проблеми організації виробництва і збуту зерна, а також приймати перспективні рішення.

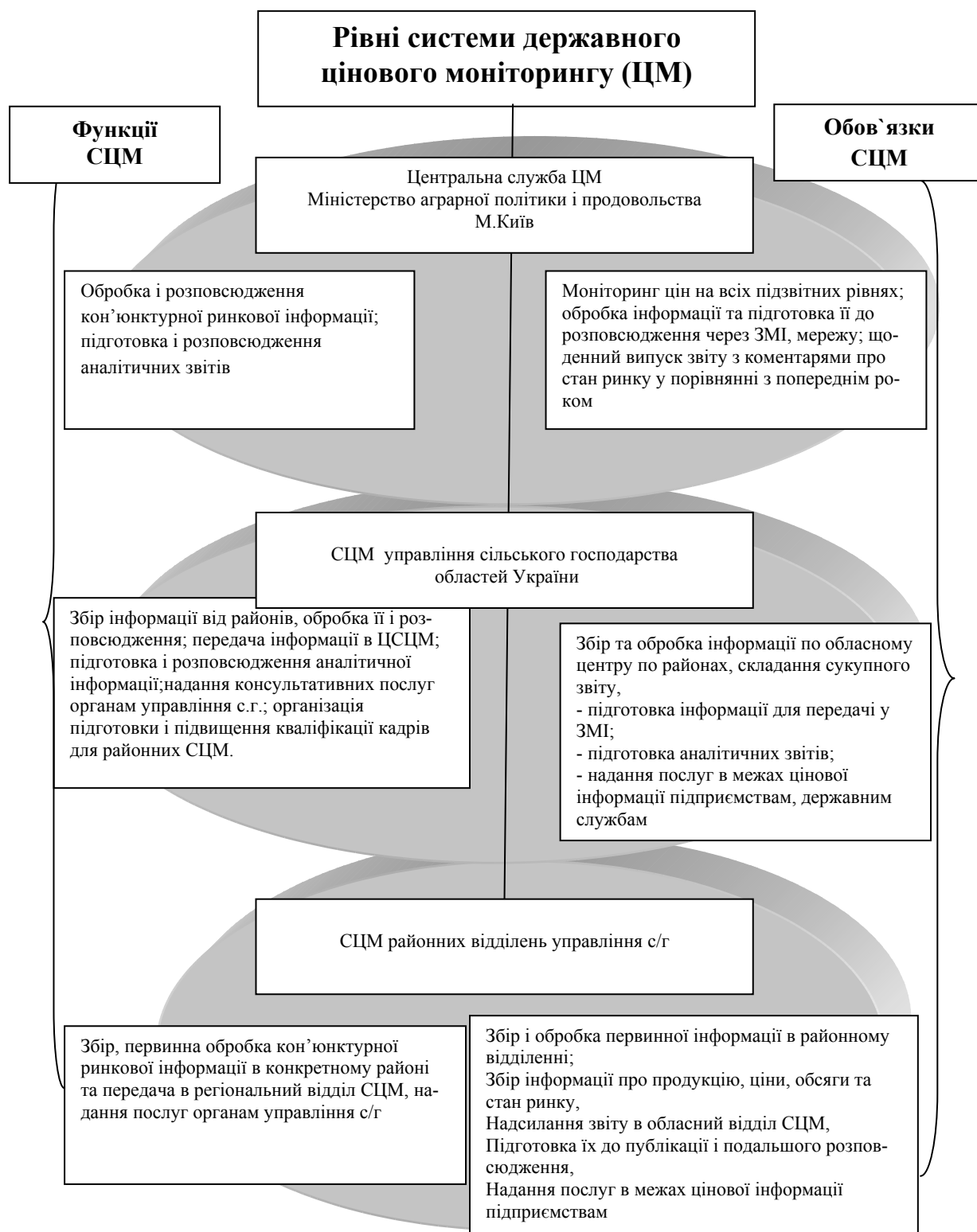

Рис. 2. Державна система цінового моніторингу
Джерело: розроблено автором

Висновки. Для формування державного регулювання ціноутворення на ринку зерна запропоноване впровадження системи цінового моніторингу, що поєднує державний, обласний та регіональний рівні управління та вбачає експрес оцінку кон'юнктури ринку зерна. Створення даної системи цінового моніторингу дасть можливість виробникам зерна у будь-який час мати безкоштовний доступ до інформації з приводу ціни на зерно, продукти зернопе-

перобки, ресурси, а також ціни на зберігання своєї продукції. Доступ до даної інформації дасть можливість керівним підприємств планувати діяльність та визначати стратегію розвитку.

Список використаних джерел:

1. Бородіна О. М. Цільова місія, принципи та методи діяльності консультативної служби та її взаємодія з іншими інструментами державного впливу та сільськогосподарського розвитку//Інформаційні ресурси та їх використання в агропромисловому виробництві: Збірник наукових праць №3/ Редакційна колегія: Кропивко М. Ф., Кирницький О. Д.-К.:/АЕ УААН, 2000. - С.291-298.

2. Климик Г. В. Напрями забезпечення розвитку інформаційно-консультативної діяльності підприємств у сфері АПК [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/np/pdf/52.pdf>.

3.Клочан В. В. Інформаційне обслуговування аграрного сектору економіки/ В.В. Клочан // Збір.наук.праць Тавр.держ.агротех.унів., 2010.- С. 225-228.

Рецензент – д.е.н., доцент Шиян Д.В.

УДК 631.1.027

ФОРМУВАННЯ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ СТРУКТУРНОЇ ЗБАЛАНСОВАНOSTI

Степаненко Н. І., к.е.н., докторант

Житомирський національний агроекологічний університет

У статті розглядаються особливості формування товарної політики аграрних підприємств на засадах структурної збалансованості у контексті їх адаптації до бізнес-середовища. Теоретично обґрунтовано важливість визначення продуктового профілю підприємства.

In the article the peculiarities of agrarian enterprises commodity policy formation on a structural balanced basis is examined in the context of adaptation to business medium. Importance of determination of product structure of enterprise is grounded in theory.

Постановка проблеми. Товарна політика представляється багатомірною, складною сферою діяльності аграрних підприємств, що вимагає прийняття рішень про особливості товарного портфелю відповідно до поліфункціональності продуктової складової діяльності сільгосптоваровиробників. Ідентифікація товарної політики аграрних підприємств ґрунтується на системному підході, що передбачає взаємоузгоджене поєднання маркетингових, управлінських та економічних засад. Це зумовлює необхідність обґрунтування механізмів імплементації зазначених складових щодо мінімізації ризиків функціонування сільськогосподарських підприємств як суб'єктів агробізнесу в результаті формування товарної політики на засадах системності, холістичності та рефлексивності агромаркетингу. Ключовим імплементаційним інструментом представляється забезпечення структурної збалансованості товарного портфелю аграрних підприємств з огляду на необхідність їх динамічної адаптації до умов турбулентного бізнес-середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ключові концептуальні підходи щодо формування товарної політики підприємства як інструменту маркетингу обґрунтовано у наукових працях зарубіжних і вітчизняних дослідників, зокрема Балабанової Л. В., Дудара Т. П., Гаркавенко С. С., Голубко-